

Referat fra møte i Overvåkingsgruppa, 4. juni 2009

Møtet ble holdt torsdag 4. juni 2009 i Tromsø, Forskningsparken med oppkobling til fem lokasjoner på video.

Følgende institusjoner (9) og personer (14) var til stede:

Akvaplan-niva, Nina Mari Jørgensen
ARCTOS-nettverket, Paul Wassmann (deltok kl 14-15)
Direktoratet for naturforvaltning, Anne Britt Storeng – video (Trondheim)
Fiskeridirektoratet, Thorbjørn Thorvik, Modulf Overvik – video (Bergen)
Havforskningsinstituttet, Knut Sunnanå, Maria Fossheim
Havforskningsinstituttet, Gro I. van der Meeren – video (Bergen)
Norsk institutt for ernærings- og sjømatforskning, Amund Måge – video (Odda)
Norsk institutt for luftforskning, Ole-Anders Braathen – video (Oslo)
Norsk polarinstitutt, Cecilie von Quillfeldt – video (Longyearbyen)
Statens forurensningstilsyn, Christine Daae Olseng, Ragnhild Kluge, Marianne Kroglund – video (Oslo)

Møtet ble innledet med en gjennomgang av innkalling og dagsorden. Dagsorden for dette møtet var fellesrapporten, indikatoroppfølging og øvrige saker (se egen del). Referat fra møte 1. april ble godkjent uten merknader. Referatene er sendt ut tidligere, og ligger på ftp-serveren.

Fellesrapporten

Cecilie orienterte om sitt forslag til innholdsfortegnelse og om sitt møte m/ Miljøverndepartementet 3. juni. I dette møtet kom det frem at det ennå ikke er klart hva MD ønsker at vi skal rapportere, dvs. sannsynligvis blir det mye "opp til oss" i den forstand at MD ikke kommer til å legge klare føringer for arbeidet. De presiserte imidlertid at det er viktig å få frem endringer (i tilstand, aktivitet, kunnskap osv.) siden forvaltningsplanen kom. Dessuten vil innholdsfortegnelsen bli diskutert i styringsgruppen og eventuelle forslag til endringer formidlet til sekretariatet for FF. MD kommer til å sette i gang en ekstern evaluering av oppfølgingen av forvaltningsplanen (for eksempel via Nansensenteret eller Norut). MD vil også melde tilbake hvorvidt vi skal omtale andre nasjonale og internasjonale prosesser i vår fellesrapport. Da vil det i tilfelle kun bli de prosessene som har klar relevans i forhold til forvaltningsplanarbeidet. Det vil komme nye mandater til gruppene (som følge av forvaltningsplan Norskehavet).

Innholdsfortegnelsen – innspill fra gruppen

Det har tidligere kommet innspill på den utsendte innholdsfortegnelsen, fra SFT og DN. SFTs innspill er tatt med i Cecilies forslag. Det diskuteres hvorvidt man vil bruke den nåværende varianten eller DN's forslag. Sannsynligvis vil det bli en kombinasjon. Det som er klart er imidlertid at O-gr skal gjøre konsekvensvurderinger av menneskelig aktivitet, samt evaluering av økosystemet (tilstand, påvirkning og overvåkingsystemet) – Jfr. kap 6 i Cecilies innholdsfortegnelse.

- Dette byr på et problem all den tid vi ikke har påvirkningsindikatorer – hvordan evaluere aktivitet uten denne typen indikatorer?
- Forslag til revisjon som kommer fra O-gr kan for eksempel tas inn i kap. 6.4.
- Det er ønskelig med konkrete forslag til revisjon, særlig mht nye indikatorer (påvirknings- og effektindikatorer)

O-gr rapportering til fellesrapporten

Frister/tidsplan for arbeidet:

- **Indikatorrapportering per 1. desember 2009** NB! Det blir ingen utsendelse av bestilling fra sekretariatet i år. En tabell over indikatorer, ansvarlige institusjoner (fjorårets forfatter) og ansvarlig overvåkingsgruppemedlem legges ved dette referatet. Word-versjoner av fjorårets rapportering ligger på ftp og kan sendes ut til forfatterne (fra ansvarlig overvåkingsgruppemedlem) med forespørsmål om oppdatering i forhold til årets data. Det er for øvrig ingen grunn til å vente med å sende ut disse "bestillingene" (for eksempel i august 2009), selv om noen av dataene foreløpig mangler. Dessuten kan det være ønskelig fra ansvarlig institusjon/forfatter/overvåkingsgruppemedlem å forbedre fjorårets bidrag ut over en oppdatering av tall etc.
- Evalueringskapittelet skal også være skrevet per 1. desember 2009.

Indikatoroppfølging

Indikatorer under utvikling

- DN har en prosess gående for Benthos.
- Maria sender et brev til styringsgruppen om: økonomisk behov for benthos og dyreplankton, dersom disse skal være på plass som fungerende indikatorer før revisjonen.

Nye indikatorer

Forslag til nye indikatorer bør være en prioritert oppgave for O-gr frem mot revisjonen. Forslaget om en workshop for dette arbeidet støttes av sekretariatet og O-gr medlemmer. Dette arbeidet bør inkludere:

- En gjennomgang av "indikatorrapporten"
- Foreslåtte nye indikatorer (fra O-gr)
- "Indikatorer" utarbeidet av Risikogruppen (påvirkning fra aktivitet)
- Indikatorer i forvaltningsplan Norskehavet
- Andre (for eksempel MOSJ – som for øvrig nettopp har avsluttet en større revisjon av sine indikatorer)

Sekretariatet foreslår at statens fagetater tar et særlig ansvar for dette arbeidet og at DN utarbeider et forslag for Havklimatek, plankton og dyr, mens SFT får ansvar for forurensning. Kan DN og SFT utarbeide et forslag innen 1. oktober? I så fall foreslår sekretariatet en workshop i begynnelsen av oktober (uke 42; 12-16 oktober). DN har sagt at de kan være verter for denne workshop'en. Sekretariatet foreslår at hele O-gr inviteres, men at det fremgår at dette ikke er et ordinært møte, slik at de som mener at de ikke har noe å bidra med her, kan avstå fra workshop'en.

Øvrige saker

Forvaltningsplan Norskehavet

- Eget Faglig forum
- O-gr for forvaltningsplan Barentshavet utvides til også å inkludere Norskehavet (og det samme gjelder for Risikogruppen)
- Vi vet ennå ikke noe om mandatet, men ingen kapasitet (personer eller penger) vil bli stilt... (på tross av en tilnærmet fordobling av arbeidet)

Koordinering av overvåking

En viktig del av gruppens mandat er å koordinere overvåking, og dette punktet blir viktigere med utvidelsen av gruppens arbeid til Norskehavet. Også utvidelsen av sokkelen nord for Svalbard krever økt koordinering. Utvikling av et overvåkingsystem for benthos kan tjene som et eksempel på

gruppens koordinerende virksomhet, og vi vil kunne se tilsvarende behov innen overvåking av andre indikatorer. Det bør vurderes en koordinering med MOSJ om indikatorer for Svalbard. Med ett nytt isgående fartøy kontra to forskningsfartøy (Jan Mayen og Lance) blir det en viktig utfordring å få samlet inn data fra området. Representanter fra overvåkingsgruppen bør i større grad delta i andre gruppers arbeid der koordinering av overvåking er et tema.

Kunnskapsbehov – søknader til Forskningsrådet

Hvilke søknader har gått inn til forskningsrådet der O-gr er berørt? Send inn til sekretariatet:

Navn på søknad

- Hva (problemstilling, relevans for O-gr og forvaltningsplanarbeidet)
- Hvem

Eventuelt

- Artsdatabanken: 20 mill. til artskartlegging
- SFT: Nytt tilførselsprogram
- Cecilie orienterte om sitt møte med forskningsrådet (26. mai):
 - o Det skal være årlige møter m/m Faglig forum og forskningsrådet
 - o Mht kunnskapshull: NFR kommer snart med en utlysning fra Havet og kysten + NORKLIMA (felles utlysning, men med forbehold om økte budsjetter til de to programmene, søknadsfrist 14. oktober) som inneholder et krav om at forskningen skal bedre kunnskapsgrunnlaget for forvaltning av havets ressurser i et endret klima.
- Gro orienterer om ICESs ACOM (advisory comity) og WGECO
 - o Den internasjonale komiteen for rådgiving om utnyttning av havet (ICES) gir råd, og er ikke knyttet til den politiske ledelsen i noe land. ICES har delegert til sin rådgivingskomite ansvaret for organets formelle råd (ACOM) til de 20 medlemslandene i Europa og Nordamerika, som har kyst mot Atlanterhavet. Rådene bygger på forslag fra mer enn 1600 forskere fra mer enn 200 faglige institusjoner, som står for datainnsamling og forsøkene bak rådene.
 - o Data blir diskutert og analysert i ekspertgrupper (Working Groups, WGs) under ACOM. Det er mer enn 100 slike grupper, i tillegg til forskningsgrupper. Etter å ha deltatt i - Working Group on Ecosystem Effects of Fishing Activities (WGECO)-møtet i 2009, foreslår Gro at WGECO er et forum som Overvåkingsgruppen, så vel som Faglig forum for Barentshavet, og etter hvert også Norskehavet og Nordsjøen, nyttige og relevante diskusjoner og tilbakemeldinger på økosystemforvaltning av marine områder. Dessuten vil forskere med erfaring fra den norske rapporteringen gi viktige innspill inn i gruppen. I dag er Gro og Geir Huse (Havforskningsinstituttet) aktive medlemmer. Det bør vurderes om flere fra O-gr og FF bør delta dersom gruppen velger å trekke inn Barentshavsforvaltningsrapportene inn i sine kommende møter.
 - o Det er foreslått fra WGECO at det ved møtet i 2010 bør foreligge en arbeidsoppgave som følgende:

Term of Reference e) **Conduct a detailed, quantitative, evaluation of a limited number (2 or 3) of management schemes to assess the extent to which they actually reflect the high level definitions and are supported by a scientific evidence base.** Possible case studies include the Baltic Sea Action Plan and the Norwegian Integrated Management Plan for the Lofoten-Barents Sea area. This would include

the last four years of ecosystem-based management schemes. The plans should be assessed using a common framework.

Om dette blir en faktisk oppgave blir avgjort i høst. Neste WGECO-møte er 7-14 april 2010, i København.

ICES: <http://www.ices.dk/indexfla.asp>

WGECO: <http://www.ices.dk/workinggroups/ViewWorkingGroup.aspx?ID=23>

Gruppeleder: Ellen L. Kenchington: kenchington@mar.dfo-mpo.gc.ca

Godkjenner av norske delegater: Nepstad Tore, adm. dir., Havforskningsinstituttet;

Liv Holmefjord, fiskeridirektør, Fiskeridirektoratet

Neste møte

Neste møte holdes torsdag 27. august i Tromsø og vil være basert på at så mange som mulig deltar på video. (Det er mulig at dette møtet blir begrenset til kun sekretariatet + temaansvarlige)

NB! Neste møte for Faglig forum er 2-4 september på Svalbard.